

Week 12: grammar revision

1 Grammar: dative, accusative, genitive, locative, instrumental

recognizing cases

- **INSTRUMENTAL**

- transport: **jet** (jedu, pojedu, jel jsem) *autem, autobusem, vlakem, tramvají*

- **LOCATIVE**

- expressing location: only after prepositions
- closed places (countries, cities, buildings, rooms): **V + LOCATIVE**
- open places + events: **NA + LOCATIVE**

- **GENITIVE**

- verbs: *zeptat se, bát se*
- prepositions: **bez, od, do, u, kolem, blízko, kromě**
- **OF** structures
 - záněť **nosohltanu**
 - rakovina **prsu**
 - vyšetření **moči**

- **DATIVE**

- **dative only verbs**, book p. 126 (*děkovat, omlouvat se, pomáhat, radit, rozumět, smát se, telefonovat...*)
- **dative + accusative verbs**: something (ACC) to someone (DAT): *dát něco (ACC) někomu (DAT), kupovat, posílat, říkat, ukázat, vyřizovat*
- prepositions: **k, díky, kvůli, proti, naproti**

- **ACCUSATIVE**

- all the other verbs (not **gen** or **dat**)
- jít/jet **NA + event**
- prepositions: **pro, za**

1. Ukázal jsem **KAMARÁDOVI + DAT** (kamarád) Brno.
2. Ukázal jsem **PŘÍTELKYNI + ACC** (příteknyně) **MAMINCE + DAT** (maminka).
3. **V NEMOCNICI + LOC** (nemocnice) jsem **LÉKAŘI + DAT** (lékař) **ukázal ZLOMENOU RUKU + ACC** (zlomená ruka).
4. Petr měl loni těžký **záněť UCHA + GEN** (ucho).
5. Musím jít **k DOKTORCE + DAT** (doktorka), není mi dobře.
6. Dám si **KÁVU + ACC** (káva) **v KAVÁRNĚ + LOC** (kavárna).
7. Lékař **vyšetřil MLADÉHO MUŽE + ACC** (mladý muž) **na KLINICE + LOC** (klinika).
8. **Poděkovali MAMINCE + DAT** (maminka) za pomoc.
9. **Hledám DOBROU RESTAURACI + ACC** (dobrá restaurace).
10. Řekl jsi to **PETROVI + DAT** (Petr)?
11. **Poslal jsem BRATROVI + DAT** (bratr) ten **EMAIL + ACC** (email)?
12. **Dali KAMARÁDCE + DAT** (kamarádka) **KOČKU + ACC** (kočka).
13. **Poslal jsem UČITELI + DAT** (učitel) **ZPRÁVU + ACC** (zpráva).

2 Use the nouns in the brackets **in the dative form**.

1. **KAMARÁDOVI** (Kamarád) **je** dvacet let.
2. **KAMARÁDCE** (Kamarádka) **je** zima.
3. **BABIČCE** (Babička) **se udělalo** ráno špatně.
4. **PACIENTCE** (Pacientka) už **je** docela dobře.
5. **PACIENTOVI** (Pacient) **se zvedal** žaludek.
6. **MILANOVI** (Milan) **se motala** hlava.
7. **HELENĚ** (Helena) **se líbí** v Brně.
8. **MARTINOVI** (Martin) **se chtělo** zvracet.
 - a. **PANU MARTINU PUNČOCHÁŘOVI** (3: pan 2: Martin 1: Punčochář) **se chtělo** zvracet.

3 Choose the preposition from the box and fill it in the sentence. Use each preposition only once. There are TWO prepositions that you don't need.

od (*since, from*) – **bez** (*without*) – **do** (*till, to*) – **kvůli** (*because of*) – **na** (*multiple translations to english*) – **pro** (*for*) – **v** (*in*) – **[no preposition]** – **za** (*for, in*)

1. Těším se **NA** prázdniny.
2. Dám si kávu **BEZ** mléka.
3. Odpoledne **jdu DO** knihovny a potom **NA (TO DRINK IT)/PRO (TO BUY)** kávu do Tesca.
4. Mám problémy **KVŮLI** alkoholu.
5. Končím **V 17:00** a pak jdu **X domů**.

bez (*without*) – **do** – **k** – **v** – **na** – **za** – **od** – **kromě** (*except for*) – **[no preposition]** – **pro**

1. **Jdete** večer **K Petrovi**?
2. Člověk nemůže žít **BEZ** vody.
3. Pacient **jde V** pátek **NA** operaci **DO** nemocnice.
4. Lukáš ještě pracuje **OD/do** 7:00.
5. Koupil jsem **X** tatínkovi televizi.
6. Mám rád všechno ovoce **KROMĚ** kiwi.

4 Read the first sentence. Express the same problem in the second sentence using one word.

Example: Už dlouho jsem nepil. ≈ Mám **žízeň**.

1. V noci skoro nespím, mám **NESPAVOST**.
2. Nemůžu jít na stolicí, mám **ZÁCPU**.
3. Špatně slyším, mám vadu **SLUCHU**.
4. Špatně vidím, mám vadu **ZRAKU**.
5. Svědí mě kůže, mám tam **VYRÁŽKU**.
6. Kýchám a smrkám, mám **RÝMU**.
7. Motá se mi hlava, mám **ZÁVRATĚ**.
8. **Bál jsem** se operace. Měl jsem **STRACH / obavy (worries)** z operace.
9. Mám zažívací potíže. Bolí mě **BŘICHO / ŽALUDEK**.
10. Je mi nevolno. Je mi na **ZVRACENÍ**.
11. Má vadu řeči. Špatně **MLUVÍ**.

5 Complete the sentences with a suitable adjective. The first letter is given.

Example: Plané neštovice jsou typická dětská nemoc.

TM U3

1. Pacient se už neuzdraví, jeho prognóza je **NEJISTÁ**. *indeterminate prognosis*
2. Pan Novák má diabetes už deset let, je to **DLOUHODOBÁ** nemoc. *longterm disease*
3. Váš **ZDRAVOTNÍ** stav je dobrý, brzy se zotavíte. *health condition*
4. Matka měla nemocné srdce, měla nějakou **SRDEČNÍ** vadu. *heart disease/disorder*
5. Jeho otec měl **DUŠEVNÍ** poruchu, léčil se na psychiatrii. *mental deficiency/mental disturbance*
6. Rýma určitě není **SMRTELNÁ** choroba, nebojte se, nezemřete. *terminal disease*
7. Moc pracujete a nepravidelně jíte; máte **NEZDRAVOU** životosprávu. *unhealthy diet*
8. Nemoc se opakuje a vrací. Je to **RECIDIVUJÍCÍ** onemocnění. *recurrent disease*
9. Není to lepší, ani horší, je to pořád **STEJNÉ**. *the same*
10. Máte **AKUTNÍ** zánět slepého střeva, musíte rychle na operaci.
11. Rakovina není **NAKAŽLIVÁ** nemoc, nemůžete ji dostat v autobusu. *infectious disease*
12. Budete nemocný do konce života, máte **NEVYLÉČITELNOU** nemoc. *incurable disease*
13. Ten tumor je **ZHOUBNÝ**, zkusíme chemoterapii. *malignant*
14. Petr nemá od narození 3 prsty, má **TĚLESNOU** vadu. *physical defect*

6 Start doctor's questions with one or more words.

TM U3+4

1. Lékař: **JAK** se cítíte? – Pacient: Špatně. Hodně slabý a unavený.
2. Lékař: **JAK DLOUHO** to trvá? – Pacient: Tři dny.
3. Lékař: **MÁTE** teplotu? – Pacient: Nevím, neměřil jsem se.
4. Lékař: **JEDL** jste něco? – Pacient: Ne, dnes žádné jídlo. Jenom jsem pil čaj.
5. Lékař: **SPÍTE** dobře? – Pacient: Ne, mám problémy s nespavostí.
6. Lékař: **MŮŽETE** se postavit na nohy? – Pacient: Ne, jsem moc slabý.
7. Lékař: **JAK ČASTO** chodíte na toaletu? – Pacient: Dvakrát za den.
8. Lékař: **MÁTE** chuť k jídlu? – Pacient: Ano, mám. Jím pětkrát denně.
9. Lékař: **CHCETE** napít? – Pacient: Ne, děkuji. Nemám žízeň.

7 Fill in the suitable verb in the correct PRESENT form. Start with the first letter.

NURSING

1. Když sestra **BERE** krev, pacient nejdřív **SEVŘE** ruku v pěst a pak ji **POVOLÍ**.
2. Sestra **VYMĚNÍ** špinavé povlečení.
3. Sestra **POMŮŽE** pacientovi s mytím.
4. Pacient **LEŽÍ** na lůžku.
5. Sestra se také **ZEPTÁ** na stoličici a spánek.
6. Nakonec sestra pacientovi **ZMĚŘÍ** krevní tlak.
7. Ráno sestra pacientce **ZMĚŘÍ** teplotu a také jí **PŘINESE** snídani.
8. Když pacient potřebuje pomoci s hygienou, sestra ho **UMYJE**.
9. Kdy není pacient mobilní, sestra ho **OHOLÍ**.
10. Sestra **NATOČÍ** pacientovi EKG a **PÍCHNE** mu injekci.

Transform it to past tense

1. Když sestra **BRALA** krev, pacient nejdřív **SEVŘEL** ruku v pěst a pak ji **POVOLIL**.
2. Sestra **VYMĚNILA** špinavé povlečení.
3. Sestra **POMOHLA** pacientovi s mytím.
4. Pacient **LEŽEL** na lůžku.
5. Sestra se také **ZEPTALA** na stoličici a spánek.
6. Nakonec sestra pacientovi **ZMĚŘILA** krevní tlak.
7. Ráno sestra pacientce **ZMĚŘILA** teplotu a také jí **PŘINESLA** snídani.
8. Když pacient potřebuje pomoci s hygienou, sestra ho **UMYLA**.
9. Kdy není pacient mobilní, sestra ho **OHOLILA**.
10. Sestra **NATOČILA** pacientovi EKG a **PÍCHNULA** mu injekci.